

ทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*

THE ATTITUDES OF EMPLOYERS TOWARDS INTERNSHIP STUDENTS OF RATTAPHUM COLLEGE, RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY SRIVIJAYA

ปิยนุช ศรีริภ*, อารีย์ เต๊ะหละ

Piyanch Sririp, Aree Tehlah

วิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ประเทศไทย

Rattaphum College, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla, Thailand

*Corresponding author Email: piyanuch.sr@rmutsv.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และ 2) แนวทางในการปรับปรุงทักษะการฝึกงานของนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานประกอบการที่นักศึกษาวิทยาลัยรัตภูมิฝึกงาน จำนวน 57 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทัศนคติของผู้ประกอบการและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกงานของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.72 สะท้อนถึงการประเมินในระดับมากในทุกด้าน ด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพได้รับการประเมินสูงสุดที่ค่าเฉลี่ย 3.87 และด้านบุคลิกภาพได้รับค่าเฉลี่ย 3.86 ขณะที่ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ย 3.55 และด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงานมีค่าเฉลี่ย 3.63 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการมีทัศนคติเชิงบวกต่อนักศึกษา โดยเฉพาะในด้านความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของนักศึกษาในการนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับการทำงานจริง นอกจากนี้บุคลิกภาพของนักศึกษายังได้รับการชื่นชมซึ่งอาจเป็นผลมาจากการส่งเสริมในระหว่างการศึกษา อย่างไรก็ตามด้านความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการทำงานยังคงเป็นจุดที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การศึกษานี้จึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับปรุงหลักสูตรและการฝึกอบรมให้ครอบคลุมทั้งความรู้เชิงวิชาการและวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของนักศึกษาให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต

คำสำคัญ: ทัศนคติ, สถานประกอบการ, นักศึกษาฝึกงาน, ทักษะวิชาการวิชาชีพ

Abstract

This study aimed 1) To examine the attitudes of employers towards internship students of Rattaphum College, Rajamangala University of Technology Srivijaya, and 2) To explore ways to improve students' internship skills aligning with the demands of the labor market. This study is a

* Received February 5, 2025; Revised February 20, 2025; Accepted February 24, 2025

quantitative research. The sample group consisted of 57 employers where Rattaphum College students had interned. The research tool was a questionnaire consisting of three parts: demographic information of the respondents, employers' attitudes, and feedback and suggestions. Descriptive statistics, including percentages, means, and standard deviations, were used to analyze the data. The results showed that employers had a positive attitude towards the internship of Rattaphum College students, with an overall mean score of 3.72, reflecting a high evaluation across all aspects. The academic and professional knowledge aspect received the highest evaluation with a mean score of 3.87, and the personality traits aspect received a mean score of 3.86. Meanwhile, the ethics and professionalism aspects had a mean score of 3.55, and the general knowledge related to work had a mean score of 3.63. These results indicate that the employers have a favorable perception of the students, particularly regarding their academic and professional knowledge, which reflected their ability to apply knowledge to practical work situations. Moreover, the students' personalities were praised, likely due to the emphasis on personality development during their studies. However, the dimension of general knowledge related to job performance remains an area for potential improvement to better meet labor market demands. This study emphasizes the importance of curriculum development and training programs that comprehensively address both academic and professional knowledge, thereby enhancing the students' potential for future success.

Keywords: Attitude, Employer, Internship, Professional Skills

บทนำ

โลกในยุคนี้มีการแข่งขันการผลิตและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคม ซึ่งหากพลเมืองของประเทศมีทักษะการคิดสร้างสรรค์จะสามารถสร้างนวัตกรรมที่เอื้ออำนวยความสะดวก และนำพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ดังนั้นหนึ่งในทักษะที่สำคัญและจำเป็นในยุคศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสื่อใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมากมายและนับวันจะมีอิทธิพลและบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของเด็กและเยาวชนในยุคใหม่ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ได้ระบุไว้ว่าการจัดการศึกษาที่จะมีความเหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 จะต้องดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การศึกษาต่อและการปฏิบัติหน้าที่การงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การศึกษาในปัจจุบันจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระของการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กัญญา เี่ยมพญา, 2561) การเปลี่ยนแปลงของโลกด้วยการสร้างคนไทยในศตวรรษที่ 21 ไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีจุดมุ่งหมาย มีหลักคิดสร้างสรรค์และมีจิตสาธารณะจึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องร่วมกันผลักดันและสร้างผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ทางวิชาการ ทักษะในการทำงาน ทักษะในการเข้าสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่น (อดิพร เกิดเรือง และคณะ, 2564) ด้วยเหตุดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนจำเป็นจะต้องมีรูปแบบที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีศักยภาพในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวรรณ การญญะวีร์ ที่อธิบายไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน

การทดสอบ เป็นต้น รวมทั้งความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำแก่ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ การให้กำลังใจ ให้ความรักและความเอาใจใส่ด้วย โดยมีองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน คือ 1) หลักสูตรการเรียนการสอน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) สื่อการเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมินผล (ศุภวรรณ การุญญะวีร์, 2564) เช่นเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนในมุมมองของพิมพ์ใจ พุฒจิตร์ส ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาหมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ (พิมพ์ใจ พุฒจิตร์ส, 2562) ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวอาจจะรวมถึงการลงมือปฏิบัติจริงหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการฝึกงานด้วย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือการฝึกงาน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระทำร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ เพื่อให้นักศึกษาได้ความรู้ทักษะและเจตคติที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพ เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมและก้าวหน้าเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (จารุณี อินต๊ะสอน, 2562) โดยทั่วไปการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็เพื่อบ่มบ่มการผลิดักำลังคน และพัฒนามนุษย์ในระดับวิชาชีพชั้นสูง หรือระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง วิชาชีพชั้นสูงนั้นจะเน้นคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ คือ 1) มีสำนึกของการบริการสาธารณะมีความผูกพันในหน้าที่ของวิชาชีพ 2) มีองค์ความรู้และทักษะที่อยู่เหนือความเข้าใจของคนทั่วไป 3) ใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนความชำนาญในวิชาชีพ 4) มีอิสระในการตัดสินใจตามขอบข่ายของงานที่กำหนด 5) มีการควบคุมมาตรฐานของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 6) มีจรรยาบรรณเป็นกรอบในการประกอบวิชาชีพ จากเกณฑ์ทั้ง 6 ประการ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่ว่าจะเป็นภาควิชาชีพใดก็ตามกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องสามารถสร้างคุณภาพระหว่างด้านองค์ความรู้ด้านทักษะปฏิบัติและด้านคุณธรรม การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงมีความสำคัญต่อการบูรณาการด้านต่าง ๆ ให้เป็นหนึ่งเดียวและมีความประสานกลมกลืนเสริมสร้างคุณลักษณะของผลผลิตทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ดังนั้น การให้บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จึงประกอบไปด้วย ปัจจัยหลายด้าน หากจะเป็นการคาดหวังให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาแล้วมีงานทำที่มั่นคงด้วยแล้ว ก็เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ต้องบูรณาการองค์ความรู้ทางทฤษฎีร่วมกับการลงมือปฏิบัติจริงในสถานที่จริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการฝึกงานในสถานประกอบการเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้พัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้กระบวนการสอนควบคู่กับการฝึกปฏิบัติจำเป็นจะต้องมีปัจจัยสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสภาพการทำงานจริงว่าเป็นอย่างไร และควรมีการประพฤติตนอย่างไร ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งการพัฒนาในด้านนี้เกี่ยวข้องกับการผสมผสานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ปัจจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของปณัสยา พิมพ์กลาง ที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ นักศึกษาควรได้รับการส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในทุกรายวิชาที่เรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (ปณัสยา พิมพ์กลาง, 2562) ที่สำคัญ คือ การฝึกให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมการทำงานได้เป็นอย่างดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เคารพผู้บังคับบัญชา มุ่งมั่นพัฒนางานตนเอง 2) การแสวงหาความรู้ นักศึกษาควรมีหลักการเชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานเดิมผนวกกับข้อมูลใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำมาใช้ การทบทวนเนื้อหาและฝึกฝนปฏิบัติอยู่บ่อยครั้งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ในความทรงจำได้ในระยะยาว 3) การพัฒนาทักษะทางปัญญา คือ การพัฒนาความคิดรวบยอดรวมทั้งหลักการทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์สถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นตอนตามแผนที่วางไว้และต้องฝึกปฏิบัติในหลายสถานการณ์ รวมทั้งสถานการณ์ที่คาดว่าจะได้ใช้ในอนาคตเพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และ 4) การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร เป็นการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำในการปรับปรุงทักษะที่จำเป็นแก่นักศึกษา ซึ่งแต่ละคนอาจมีความสามารถต่างกันในการใช้ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสาร บางคนต้องได้รับการสอนเป็นพิเศษโดยตรงร่วมกับการฝึกปฏิบัติและควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรวมทั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ หลักสูตรและสาขาวิชาสามารถสนับสนุนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบให้นักศึกษาได้ด้วยการมอบหมายงานกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ร่วมแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงการรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้น แม้เกิดปัญหาในการทำงานร่วมกันก็ตาม (จันทร์เมธา ศรีรักษา และ เมทินี วงศ์ธราวัฒน์, 2560) ดังนั้นการบรรลุผลมาตรฐานการเรียนรู้จึงสามารถเกิดขึ้นได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการสอนที่จะต้องใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนรู้รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการฝึกงานที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือทำจริง ปัจจัยดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันฯ ให้มั่นใจว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จเหล่านี้เป็นที่เข้าใจของคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม (ทรงเกียรติ อิงคามระธร และชฎาพร โพค์ยสุวรรณ, 2562)

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาวิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2550 และมาตรา 17 (2) (6) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2551 เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551 และครั้งที่ 6/2551 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2551 จึงออกประกาศให้จัดตั้งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2551 โดยมีการจัดการเรียนการสอน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับปริญญาตรีและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนั้นประกอบด้วย 2 สาขา คือ สาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยพยายามให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในทางด้านภาคปฏิบัตินี้นักศึกษาจะต้องเข้าฝึกงาน 320 ชั่วโมง สำหรับนักศึกษาทั้ง 2 สาขา สถานที่ฝึกงานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วน ร้าน โรงงาน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ สถานที่ฝึกงานเหล่านี้จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาของวิทยาลัยรัตภูมิ มีโอกาสได้ทดลองใช้ความรู้ที่ร่ำเรียนมาอย่างจริงจัง ในขณะเดียวกันสถานประกอบการดังกล่าวก็สามารถประเมินคุณภาพของนักศึกษาวิทยาลัยรัตภูมิ พร้อมทั้งส่งเสริมองค์ความรู้ที่ควรแก่การเรียนรู้เพิ่มเติมให้เกิดความชำนาญ ก็ถือได้ว่าการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัยรัตภูมิบรรลุเป้าหมาย และบัณฑิตก็น่าจะสามารถหางานทำได้ง่าย รวมทั้งอาจจะได้งานทำในสถานที่ที่ตนเคยฝึกงานก็ได้ จากความสำคัญของการฝึกงานในฐานะส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างแท้จริง การฝึกงานในสถานประกอบการเป็นโอกาสให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการและทักษะวิชาชีพที่เรียนมาในสภาพแวดล้อมการทำงานจริง ซึ่งมีส่วนช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารในองค์กร อย่างไรก็ตาม ความคิดเห็นและการประเมินจากสถานประกอบการที่เป็นผู้รับนักศึกษาฝึกงานนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการเตรียมความพร้อมนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ทัศนคติของสถานประกอบการต่อความรู้ ทักษะวิชาการวิชาชีพ และคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน รวมถึงเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติม ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายการศึกษาและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับสถานประกอบการอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัษฎามิ
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขทักษะการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยรัษฎามิให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัษฎามิ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาและวิเคราะห์ทัศนคติของสถานประกอบการที่รับนักศึกษาฝึกงานจากวิทยาลัยรัษฎามิในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานประกอบการที่นักศึกษาของวิทยาลัยรัษฎามิได้ไปฝึกงาน จำนวน 112 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานประกอบการที่นักศึกษาของวิทยาลัยรัษฎามิได้ไปฝึกงาน จำนวน 57 แห่ง ซึ่งเป็นการสุ่มเก็บข้อมูลอย่างง่ายโดยเลือกสถานประกอบการที่มีความสะดวกในการให้ข้อมูลในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยได้ไปบันทึกการฝึกงานของนักศึกษา โดยในแต่ละสถานประกอบการ ผู้วิจัยได้เลือกผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลนักศึกษาฝึกงานหรือหัวหน้าฝ่ายบุคคล ซึ่งเป็นบุคคลที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานที่ได้รับการฝึกงานจากสถานประกอบการนั้น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัษฎามิ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยรัษฎามิ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 4) ด้านบุคลิกภาพ

แบบสอบถามส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาดังกล่าวผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของคำถามในแบบสอบถาม ผลการประเมิน พบว่า ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) เท่ากับ 0.84 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสม

วิธีการเก็บข้อมูลวิจัย

การเก็บข้อมูลในงานวิจัยเรื่องทัศนคติของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัษฎามิ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลขณะที่ลงพื้นที่ที่สถานศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการต่าง ๆ โดยแบบสอบถามถูกออกแบบเพื่อรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการเกี่ยวกับทัศนคติของสถานประกอบการและข้อเสนอแนะที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานทั้งใน 1) ด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพและ 4) ด้านบุคลิกภาพ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของคำถามในแบบสอบถามผลการประเมิน พบว่า ค่า IOC เท่ากับ 0.84 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงทักษะของนักศึกษาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพอิสระ โดยกลุ่มเป้าหมายหลัก

ของแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการรับนักศึกษาฝึกงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแนวทางการฝึกงานในอนาคตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อสรุปและแสดงผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ค่าร้อยละถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสัดส่วน เช่น ลักษณะสถานประกอบการ ตำแหน่งงาน เพศและศึกษา รวมทั้งการแจกแจงความถี่ของทัศนคติในแต่ละด้าน ค่าเฉลี่ยถูกใช้เพื่อหาค่ากลางของคะแนนในแต่ละข้อคำถามที่สะท้อนถึงภาพรวมของข้อมูล ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ในการวิเคราะห์ความกระจายตัวของข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างหรือความหลากหลายในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์นี้ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและนำไปใช้พัฒนานโยบายหรือปรับปรุงได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของสถานประกอบการที่รับนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัษฎามิ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาคเอกชน (ร้อยละ 88.57) ตามด้วยหน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละ 5.71) ขณะที่ประเภทของสถานประกอบการในภาคเอกชน ส่วนมากดำเนินการในรูปเจ้าของคนเดียวหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด (ร้อยละ 35.48) สำหรับบุคลากรในหน่วยงาน ส่วนใหญ่มีจำนวน 101 - 500 คน (ร้อยละ 40.00) ในด้านการประเมินผล ผู้ประเมินส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ (ร้อยละ 45.71) ส่วนวิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้าสถานประกอบการ พบว่า การพิจารณาประวัติและคุณสมบัตินักศึกษาเป็นวิธีหลัก (ร้อยละ 48.57) โดยสถานประกอบการให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถพิเศษ เช่น ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 51.42) สะท้อนถึงความต้องการบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางในตลาดแรงงานปัจจุบัน

ผลการศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยรัษฎามิ เป็นการประเมินทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยรัษฎามิ เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพและ 4) ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งในภาพรวมผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยรัษฎามิอยู่ในระดับมากโดยมีรายละเอียดและผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยรัษฎามิ

ลำดับ	ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
1	ด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ	3.87	0.15	มาก
2	ด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน	3.63	0.21	มาก
3	ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.55	0.48	มาก
4	ด้านบุคลิกภาพ	3.86	0.43	มาก
รวม		3.72	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของวิทยาลัยรัษฎามิ ข้อมูลที่ปรากฏได้สะท้อนมุมมองในหลายด้านที่สำคัญต่อการทำงานในอนาคต ด้านที่ได้รับการประเมินในระดับสูงที่สุด คือ ความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งบ่งบอกว่านักศึกษาได้รับการยอมรับในทักษะเชิงวิชาการที่ตรงกับสายอาชีพ ขณะเดียวกัน ด้านบุคลิกภาพ ก็ได้รับการประเมินในระดับสูงเกือบเทียบเท่ากันที่ค่าเฉลี่ย 3.86 แสดงถึงความประทับใจของผู้ประกอบการในด้านการวางตัว ทักษะการสื่อสาร และการปรับตัวของนักศึกษา ส่วนด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.63 สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้รอบตัวที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ย

3.55 ซึ่งแม้อยู่ในระดับ “มาก” แต่มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. 0.48) สูงสุดในตาราง อาจแสดงถึงความหลากหลายของความคิดเห็นในด้านนี้ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ที่ 3.72 บ่งชี้ว่าผู้ประกอบการมองว่า นักศึกษามีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการทำงานในระดับ มาก ทั้งในด้านความรู้ ความประพฤติ และบุคลิกภาพ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่สะท้อนถึงทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยรัตนภูมิ ด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงความสามารถของนักศึกษาในการนำความรู้ที่เรียน มาใช้ในสถานการณ์จริง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความมั่นใจของผู้ประกอบการในการมอบหมายงาน ตลอดจนการพัฒนา ศักยภาพในสายอาชีพของนักศึกษา ข้อมูลในตารางต่อไปจะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้และทักษะวิชาการที่ นักศึกษาได้รับการประเมินจากผู้ประกอบการ เพื่อให้เห็นภาพรวมของประสิทธิภาพในด้านนี้

ตารางที่ 2 ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาด้านความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ

ลำดับ	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
1	มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพในสาขาที่เรียน	4.20	0.56	มาก
2	ปฏิบัติงานให้ได้ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ	3.94	0.16	มาก
3	มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.16	มาก
4	มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ	3.40	0.49	ปานกลาง
5	มีความสามารถในการวางแผนการทำงาน	3.74	0.44	มาก
6	มีความสามารถในการวิเคราะห์และตัดสินใจการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.97	0.61	มาก
รวม		3.87	0.15	มาก

จากตารางที่ 2 ซึ่งแสดงถึงทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาด้านความรู้ทาง วิชาการวิชาชีพ สามารถสรุปผลได้ว่า นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพในสาขาที่เรียนสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 และ S.D. 0.56 ซึ่งได้รับการประเมินในระดับมาก สะท้อนถึงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ ได้ดี ขณะที่ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.00 และ S.D. 0.16 อยู่ใน ระดับมาก เช่นกัน แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการปรับปรุงศักยภาพของตนเอง ด้านที่ได้รับการประเมินต่ำสุด คือ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.40 และ S.D. 0.49 อยู่ในระดับ ปานกลาง บ่งชี้ว่ายังมีพื้นที่ให้พัฒนา ความเชี่ยวชาญเพิ่มเติม ส่วนด้านอื่น เช่น การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการวางแผนการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.97 และ 3.74 ตามลำดับ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ที่ 3.87 สะท้อนว่านักศึกษามีความสามารถด้านวิชาการ วิชาชีพในระดับมาก

ตารางที่ 3 ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน

ลำดับ	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
1	มีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน	3.60	0.49	มาก
2	มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.65	0.48	มาก
3	มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ	3.94	0.23	มาก
4	มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร	4.00	0.52	มาก
5	มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	3.68	0.48	มาก
6	มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.40	0.49	ปานกลาง
7	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.60	0.49	มาก
8	มีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.20	0.40	ปานกลาง
รวม		3.63	0.21	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาในด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.00 และ S.D. 0.52 ในระดับมาก สะท้อนถึงความสามารถของนักศึกษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.94 และ S.D. 0.23 ในระดับมาก เช่นกัน แสดงถึงทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ดี ขณะที่ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและการบริหารจัดการ ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 3.40 และ 3.20 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง บ่งบอกถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะด้านนี้เพิ่มเติม โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ที่ 3.63 และ S.D. 0.21 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมาก โดยผู้ประกอบการมองว่านักศึกษามีความรู้ทั่วไปที่ช่วยสนับสนุนการทำงานได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ยังคงปรับปรุงในบางด้าน เช่น การบริหารจัดการและการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ 4 ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ลำดับ	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
1	การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.10	0.81	ปานกลาง
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	3.60	0.81	มาก
3	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.74	0.49	มาก
4	มีระเบียบวินัยปฏิบัติตามกติกาของสังคม	3.40	0.49	ปานกลาง
5	มีความขยันอดทนอดสาหัส	3.82	0.45	มาก
6	ตรงต่อเวลา	3.80	0.40	มาก
7	เสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม	3.45	0.7	ปานกลาง
8	ให้เกียรติและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.50	0.81	ปานกลาง
รวม		3.55	0.48	มาก

จากตารางที่ 4 ซึ่งแสดงทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ พบว่า ด้านความขยันอดทนอดสาหัสได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.82 และ S.D. 0.45 อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงคุณลักษณะเชิงบวกที่โดดเด่นของนักศึกษา ด้านการตรงต่อเวลาได้คะแนนเฉลี่ย 3.80 และ S.D. 0.40 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เช่นกัน บ่งบอกถึงความมีวินัยในระยะเวลา ขณะที่ด้านที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี มีค่าเฉลี่ย 3.10 และ S.D. 0.81 อยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงการที่ผู้ประกอบการมองว่ายังมีพื้นที่สำหรับพัฒนาด้านนี้ เช่นเดียวกับการเสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวมและการให้เกียรติและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งได้รับการประเมินในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ที่ 3.55 และ S.D. 0.48 อยู่ในระดับมาก แสดงว่านักศึกษามีคุณธรรมและจรรยาบรรณดีพอสมควร แต่มีจุดที่สามารถพัฒนาเพื่อคุณสมบัติยิ่งขึ้น

ตารางที่ 5 ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาด้านบุคลิกภาพ

ลำดับ	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
1	การให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน	4.23	0.75	มาก
2	การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน	3.98	0.90	มาก
3	ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.60	0.49	มาก
4	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.50	0.40	ปานกลาง
5	ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.58	0.27	มาก
6	ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	4.40	0.49	มาก
7	ความมีเหตุผล	4.05	0.69	มาก
8	ความเป็นผู้นำ	3.60	0.50	มาก
รวม		3.86	0.43	มาก

จากตารางที่ 5 ซึ่งแสดงทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ พบว่า ด้านความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.40 และ S.D. 0.49 อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความสามารถในการจัดการอารมณ์และแสดงความมั่นคงทางอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้านการให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ได้คะแนนเฉลี่ย 4.23 และ S.D. 0.75 ในระดับมาก เช่นกัน บ่งบอกถึงความเป็นมิตรและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ได้คะแนนต่ำสุดที่ 3.50 และ S.D. 0.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงโอกาสในการพัฒนาทักษะการเปิดใจรับความคิดเห็นเพิ่มเติม ส่วนด้านอื่น ๆ เช่น ความมีเหตุผล และการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน ได้รับการประเมินในระดับมาก โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ที่ 3.86 และ S.D. = 0.43 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงว่านักศึกษามีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมต่อการทำงานในองค์กร แต่ยังสามารปรับปรุงในบางด้านเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปและอภิปรายในเชิงพรรณนาได้ดังนี้ นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงานได้รับการประเมินในระดับที่ดีในหลากหลายด้าน ซึ่งสะท้อนถึงความพร้อมและศักยภาพในการปฏิบัติงานจริงในองค์กร โดยในด้านความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ นักศึกษาได้รับการประเมินในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.20 แสดงให้เห็นถึงการนำความรู้จากการเรียนมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรงค์ ปวรจารย์ ที่กล่าวถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเน้นว่าการนำความรู้จากห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเชิงลึกและพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรรงค์ ปวรจารย์, 2552) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ อภิรมย์วิไลชัย และคณะ ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกงานกับความพร้อมในการทำงาน พบว่าการฝึกงานในสถานประกอบการช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในความรู้และทักษะวิชาชีพได้อย่างมีนัยสำคัญ (สุรางค์ อภิรมย์วิไลชัย และคณะ, 2557) อย่างไรก็ตามด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบางประเด็นยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าส่วนอื่น อาจสะท้อนถึงข้อค้นพบที่ชี้ว่านักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติมในทักษะเฉพาะด้านเพื่อให้พร้อมตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานเฉพาะกลุ่ม การอภิปรายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดและข้อค้นพบของนักวิจัยหลายท่านที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของการฝึกงานในการพัฒนาความรู้และทักษะของนักศึกษาอย่างสมดุล

ในด้านความรู้ทั่วไปที่ส่งผลต่อการทำงาน ความสามารถในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรเป็นจุดเด่นที่ได้รับการประเมินสูงสุดที่ค่าเฉลี่ย 4.00 แสดงให้เห็นถึงทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์ที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารที่โดดเด่นของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพิงค์ฉัตร เมธธารณกุล และอานวย ทอง โปร่ง ซึ่งเน้นย้ำว่าทักษะการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในองค์กรและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในทีม (พิงค์ฉัตร เมธธารณกุล และอานวย ทอง โปร่ง, 2567) นอกจากนี้การที่นักศึกษาได้รับการประเมินในระดับปานกลางในด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการบริหารจัดการชี้ให้เห็นว่าทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นทักษะที่ต้องการการฝึกฝนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคคลสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความขยันอดทนและอดสาหะในระดับสูงของนักศึกษา ซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงบวก เช่น ความมุ่งมั่นและความพยายามในการเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จในการทำงาน ส่วนข้อค้นพบเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มเติม ชี้ให้เห็นว่าการสร้างจรรยาบรรณในวิชาชีพที่แข็งแกร่งต้องอาศัยการส่งเสริมจากทั้งการศึกษาและสภาพแวดล้อมในการทำงาน และใน

ด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ที่ได้รับการประเมินในระดับสูงเป็นทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันข้อค้นพบในด้านการรับฟังความคิดเห็นยังมีพื้นที่ให้พัฒนาซึ่งเป็นหนึ่งในคุณลักษณะที่ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในทีมและการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีศักยภาพที่เหมาะสมกับการทำงานในองค์กรในหลากหลายด้านชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะและคุณสมบัติที่เหมาะสมของนักศึกษาในช่วงการฝึกงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้พวกเขาประสบความสำเร็จในอาชีพการงานในอนาคต

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้ประกอบการต่อนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า นักศึกษาได้รับการประเมินในระดับดีในหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจริงในองค์กร ด้านความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเป็นจุดเด่นสำคัญโดยเฉพาะในความสามารถในการนำความรู้ในสาขาที่เรียนมาประยุกต์ใช้ สะท้อนถึงความมั่นใจของผู้ประกอบการในการมอบหมายงาน ในส่วนของคุณธรรมจริยธรรม ความขยันอดทน และอุตสาหกรรมได้รับการยอมรับที่ดี และด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ดีเยี่ยม แต่ยังคงขาดคุณสมบัติด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสรุป นักศึกษามีศักยภาพในระดับดีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพ แต่ควรมีการพัฒนาทักษะเชิงลึกและคุณสมบัติเสริมบางประการ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคตอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีศักยภาพในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) วิทยาลัยควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยเน้นการฝึกอบรมที่เพิ่มความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง รวมถึงการส่งเสริมทักษะ เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมและสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ดียิ่งขึ้น
- 2) วิทยาลัยควรจัดตั้งระบบความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างสถานประกอบการและสถาบันการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน การอบรมผู้ประกอบการให้เป็นพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกงาน และการสนับสนุนทรัพยากรในการฝึกปฏิบัติ รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลการฝึกงานในเชิงลึก เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพและช่วยให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาที่รอบด้านมากขึ้น และข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาเพิ่มมุมมองจากกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย เช่น เพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างานที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและรอบด้านมากขึ้น นอกจากนี้ การใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ผสมผสานระหว่างแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจะช่วยให้เข้าใจเหตุผลเบื้องหลังการประเมินในแต่ละด้านอย่างชัดเจน อีกทั้งควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยส่วนบุคคล เช่น แรงจูงใจหรือความพร้อมทางอารมณ์ของนักศึกษา รวมถึงผลของการสนับสนุนจากสถานประกอบการ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ควรขยายการวิจัยให้ครอบคลุมกลุ่มนักศึกษาจากสาขาอาชีพที่หลากหลาย เพื่อเปรียบเทียบจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาที่แตกต่างกันในแต่ละสายงาน ซึ่งจะช่วยให้วิทยาลัยสามารถปรับปรุงหลักสูตรและเตรียมความพร้อมของนักศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กัญญกร เอี่ยมพญา. (2561). การพัฒนาวิชาชีพครู. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: เซ็นจูรี จำกัด.
- จันทร์เมธา ศรีรักษา และเมทินี วงศ์ธราวัฒน์. (2560). ความคาดหวังและการรับรู้เกี่ยวกับการฝึกงานด้านธุรกิจ การบิน: กรณีศึกษานิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว. ใน รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 14: ตามรอยพระยุคลบาท เกษตรศาสตร์กำแพงแสน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- จารุณี อินต๊ะสอน. (2562). ทักษะด้านระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ส่งผลต่อความประทับใจในการบริการ การศึกษา ของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ใน รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทรงเกียรติ อิงคามระธร และชญาพร โพธิ์สุวรรณ. (2562). คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ และ การดำเนินการด้านสุนทรียภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. วารสาร วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 11(2), 25-31.
- ปณัสยา พิมพ์กลาง. (2562). ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ . ใน รายงานสืบเนื่อง การประชุมวิชาการ การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิงค์ฉัตร เมธธารณกุล และอานวย ทอง โปร่ง. (2567). ความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการ สื่อสาร ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (ส พบ ท.), 6(1), 232-248.
- พิมพ์ใจ พุดจตุรัส. (2562). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- วงศ์ ปวรจารย์. (2552). การพัฒนาศักยภาพในการวิจัยระดับปริญญาตรีด้วยการฝึกงานเทคโนโลยีสะอาด. ใน รายงานวิจัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวรรณ การุญญะวีร์. (2564). การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19. วารสารบรรณการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 2(2), 48-55.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). เรียกใช้เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2560 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=develop_issue
- สุรางค์ อภิรมย์วิไลชัย และคณะ. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อเตรียมความพร้อมในการฝึกงานของ นักเรียนอาชีวศึกษาแบบค่ายกิจกรรมด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม, 8(1), 71-78.
- อติพร เกิดเรือง และคณะ. (2564). แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ของสถาบันอุดมศึกษาไทย. วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์, 6(1), 781-790.